

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI

2. Czas powstania

1280 r.; XIX w.; pocz. XX w.

3. Miejscowość

ŁĘKANÓW

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

obszar wsi

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie

powiat górowski

gmina Niechlów

6. Współrzędne geograficzne

N: 51°42'53", E: 16°25'02"

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

Mapa w skali 1:5000 w zał. nr 1.

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwy: Lanckenburg (1280), Lanka (1326), Lanckenow (1357), Langnow (1375), pago Lancken (1670, 1765), Lancken, Ober-und Nieder (1791, 1830, 1845), Lancken (do 1945)

Historia: Wieś o metryce średniowiecznej (pierwsze wzmianki - 1280 r.). W poł. XVIII w. miejscowość podzielona była na dwie części *Ober* i *Nieder*, stanowiące własność dwóch rodzin von Krekwitz i von Stösel. W 1765 r. oba w/w majątki należały do rodu von Krekwitz. Na terenie *Ober* wśród mieszkańców wsi wymieniano 17 kmieci, 7 zagrodników, 8 wolnych zagrodników, 4 chałupników, na terenie *Nieder* 5 kmieci, 11 zagrodników, 8 wolnych zagrodników. W 1791 r. dobra stanowiły własność nieznaną z imienia von Klobuczinskiej. Wówczas na terenie miejscowości odnotowano 3 folwarki w tym jeden z siedzibą szlachecką, jedno wolne dobro. Wieś była zamieszkiwana przez 22 służebnych kmieci, 13 wolnych, 18 omłockowych zagrodników, 13 chałupników. Przed 1830 r. miejscowość przeszła na własność hrabiego von Schlabendorf. Wtedy też oraz w 1845 r. na terenie wsi wymieniano 1 folwark pański, oraz wolne sołectwo, odnotowano szkołę katolicką. W l. 70-tych XIX w. majątek stał się własnością hrabiego von Schlabendorff – Seppau, z dóbr utworzono majorat, który przetrwał do czasów II wojny światowej. W majątku prowadzono hodowlę bydła i owiec, uprawiano buraki cukrowe oraz ziemniaki.

Łękanów jest dużą wsią o układzie wielodrożnicy. Na zach. krańcu, po płn. stronie drogi przez wieś ulokowany jest zespół dworski tj. dwór, park oraz folwark, stanowiący dominantę przestrzenną w krajobrazie. Folwark, ze zwartą zabudową rozplanowany był wokół dużego, czworobocznego dziedzińca. W pld. pierzei podwórza ulokowany jest dwór od pld. i zach. otoczony parkiem. Budynek dworu oraz park pochodzą z 3 ćw. XIX w. Zabudowania folwarczne w większości zostały wzniesione w II poł. XIX i pocz. XX w. Po zach. stronie majdanu znajduje się spichlerz z k. XVIII w. oraz dwie oficyny mieszkalne. Obecnie obiekty stanowiące płn. i zach. pierzeję podwórza znajdują się w stanie ruiny lub nie istnieją. Na pld. -wsch. od dworu, poza majdanem, przy drodze wiejskiej usytuowane są trzy budynki mieszkalne pochodzące z l. 20-tych XX w. przynależne do folwarku.

W środkowej części miejscowości po płn. stronie dróg przez wieś, pomiędzy budynkami o nr 16 i 17, ulokowane jest założenie folwarczne historycznie należące do majątku w Łękanowie. Okazałe gospodarcze i magazynowe zabudowania folwarku, pochodzące z pocz. XX w., usytuowane są wokół czworobocznego, dużego podwórza. Założenie to wyróżnia się w krajobrazie kulturowym wsi. W płn. części miejscowości po wsch. stronie dzisiejszej DW nr 305 znajduje się zespół młyna nr 22 z k. XIX i pocz. XX w. składający się z domu mieszkalnego i piekarni oraz młyna. Czterokondygnacyjny młyn stanowi dominantę architektoniczną.

Historyczną zabudowę wiejską tworzą, dość gęsto sytuowane zagrody ulokowane przy drogach, z obiektami pochodzącymi z k. XIX, pocz. XX w. Są to budynki murowane o prostych, zwartych bryłach, opartych na rzutach wydłużonych prostokątów, kryte stromymi dachami dwuspadowymi o pokryciu z dachówki karpiówki lub dachówki zakładkowej w kolorze ceglonym matowym. Elewacje budynków wykończone tynkiem, rzadziej ceglane.

Historia cd., istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, bibliografia, źródła, materiały kartograficzne w zał. nr 2.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr Beata Basa Miodyńska
sierpień 2024 r.